Blogi

Blogi: Tulipaloja ei estetä pelkällä paloautolla

Rahoitusvakaus | 26.05.2016 | Jukka Vauhkonen

KIRJOITTAJA

Jukka Vauhkonen
Vanhempi neuvonantaja

Rahoitusjärjestelmän tulipalojen ehkäisemiseen tarvitaan toisiaan täydentäviä keinoja. Asuntolainojen enimmäisluototussuhde, eli lainakatto, astuu Suomessa voimaan heinäkuun alussa.

Tulipalojen riskiä pienennetään monin keinoin: paloturvallisilla rakennusmateriaaleilla, palo-ovilla ja sammutusjärjestelmillä. Palojen sammutukseen tarvitaan puolestaan paloautoja, letkuja, happinaamareita, kirveitä ja erityisesti osaavia palomiehiä.

Rahoitusjärjestelmän tulipalojen – finanssikriisien – ehkäisemiseen tarvitaan myös erilaisia, toisiaan täydentäviä keinoja. Näitä keinoja kutsutaan makrovakausvälineiksi.

Rahoitusjärjestelmän tulipalot saavat usein alkunsa liiallisesta asuntoluotonannosta. Siksi monet makrovakausvälineet on kehitetty torjumaan asuntoluotonannossa ja asuntomarkkinoilla kyteviä riskejä.

Asuntolainojen enimmäisluototussuhde, eli lainakatto, astuu Suomessa voimaan heinäkuun alussa. Suomen rahoitusjärjestelmän palokuntana toimii Finanssivalvonnan johtokunta, joka voi tarvittaessa muuttaa enimmäisluototussuhteen suuruutta ja rajoittaa luototussuhteen laskennassa hyväksyttävien vakuuksien joukkoa.

Lainakatto on tarpeellinen lisä Suomen makrovakausvälineistöön. Välineistöä tulisi kuitenkin edelleen täydentää.

Monet naapurimaistamme ovat laittaneet finanssikriisien ehkäisemiseen käytettävän palontorjuntakalustonsa ehompaan kuntoon kuin Suomessa. Suomen kannattaisi ottaa

naapureistamme mallia.

Suomen Pankki ehdottaa tuoreessa vakausarviossaan, että viranomaisten tulisi esimerkiksi tarvittaessa voida rajoittaa asuntolainojen enimmäiskokoa suhteessa lainanhakijan käytettävissä oleviin tuloihin tai asettaa vaatimuksia asuntolainojen lyhentämiselle.

Lainakatonkin tehokkuutta makrovakausvälineenä voitaisiin parantaa muuttamalla sen laskentatapaa samanlaiseksi kuin useimmissa muissa lainakattoa käyttävissä maissa.

Makrovakausvälineistön parantaminen ei tarkoita sitä, että kaikkia välineitä tarvitsisi ottaa välittömästi käyttöön. Mutta palontorjunta- ja sammutuskalustoa on myöhäistä alkaa hankkia vasta sitten, kun talo on jo tulessa.

Asiasanat

lainakatto, makrovakausvälineet, vakausanalyysi